

IDIOPAATTINEN KYSTIITTI

Mikä se on?

Kissan idiopaattinen virtsarakon tulehdus aiheuttaa erittäin voimakasta ja uusiutuvaa kipua alavirtsateihin. Tämä on sama tauti kuin ihmisillä diagnosoitu 'kivulias virtsarakko –oireyhtymä' (interstitiellinen kystiitti).

Virtsarakosta peräisin oleva kipu saa aikaan seuraavanlaisia oireita: verta virtsassa, tihentynyttä virtsaamistarvetta/virtsaamisyrityksiä, kissa ei kykene virtsaamaan, kipua/valitusta virtsaamisen yhteydessä, virtsaamista sopimattomiin paikkoihin.

Mistä se johtuu?

Huolimatta runsaasta tutkimuksesta, niin humaani–kuin kissapuolellakin, kivulias virtsarakko–oireyhtymän taustasy on vielä osittain hämärän peitossa. Stressin on havaittu voimakkaasti liittyvän oireiden syntyyn. Virtsarakon sisäpinnalla on limakalvokerros, joka suojaa virtsarakon seinämää. Stressi aiheuttaa tämän limakalvon ohenemista, jolloin se ei voi suojata seinämää samalla tehokkuudella kuin aikaisemmin. Tällöin virtsassa olevat ärsytystä aiheuttavat ainesosat pääsevät syvemmälle seinämään aiheuttaen jatkuvan kipusignaalin keskushermostoon. Kissa kokee tällöin jatkuvaa sisäelimestä peräisin olevaa kipua.

Kissalle stressaavia tekijöitä elinympäristössä voi olla vaikea havaita. Yleisiä kissaa stressaavia asioita: uusi ympäristö, muutto, remontointi kotona tai pihapiirissä, huonekalujen järjestyksen muuttaminen, tapahtumat, juhlapyhät, muutokset arkirutiineissa ja aikatauluissa, vuodenaikojen vaihtelu, meteli, ukkosmyrskyt, iltotulitus, liian vähäiset virikkeet, ihmisten tulemiset ja menemiset, eläinlääkärikäynnit, matkustaminen kissan kanssa, yksinolo, lomat, uusi perheenjäsen tai lemmikki, aikaisemmin ulkoilemaan päässeen kissan pitäminen pelkästään sisällä, vieraat ihmiset, perheenjäsenen tai perheen toisen lemmikin kuolema.

Diagnoosi

Diagnoosi tehdään poissulkemalla muita sairauksia. Sairauden, jotka voivat aiheuttaa samanlaisia oireita idiopaattisen kystiitin kanssa: virtsakiteet (tutkitaan virtsanäytteestä), bakteeritulehdus virtsarakossa tai virtsateissä (virtsan viljely), virtsakivet (virtsarakon ultraäänitutkimus +/- röntgen), virtsarakon kasvaimet (virtsarakon ultraäänitutkimus).

Hoito

Kaikkia alla lueteltuja muutoksia ei tarvitse tehdä. Poimi jokaisesta ryhmästä parhaiten sinulle ja kissallesi sopivat vaihtoehdot.

- Lisää tyytyväisyyttä
 - Feliway elektroninen haihdutin: sisältää synteettistä kissan kasvoferomonia, jolla on kissoihin tyyntyttävä ja turvallisuuden tunnetta luova vaikutus.
 - Feliway suihke: samaa kasvoferomonia sisältävä suihke: suihkuta niihin kohtiin, joihin kissa on virtsannut. Pese alue ensin Fairy-etikka liuoksella. Peitä pehmeät alueet, kuten sohva, ensin alumiinifoliolla ja suihkuta Feliway sen päälle. Suihkuta Feliwayta ainakin kerran kuussa.
 - Ole kissasi kanssa enemmän
 - Puutu mahdollisiin kissojen välisiin reviirikamppailuihin, mikäli kotona on useampi kissa

- Osta erilaisia kissanhiekkamerkkejä ja kissavessoja ja katso, mistä lemmikkisi pitää eniten. Huolehdi siitä, että taloudessasi on vähintään yhtä monta kissan vessaa kuin kissojakin, optimaalisesti vessoja tulisi olla yksi enemmän kuin kissoja
- Jotkut kissat saavat apua akupunktiosta (stressiä ja kipua poistava vaikutus)
- Lisää aktiivisuutta
 - Ostamalla tai tekemällä useita kiipeily- ja raapimispuita ja leluja, järjestä ikkunoiden ääreen tähystyspaikkoja
 - Leikkimällä kissasi kanssa
 - Aloittamalla uusi harrastus: naksutinkoulutus, hakuleikki, kuurupiilo, ym.
 - Leluilla: moottoroidut kissanlelut, laserkynä, höyhenkirittimet, ym.
 - Mikäli leikitys tapahtuu laserkynän kanssa, on tärkeää antaa kissalle jokin konkreettinen ”saalis” leikin lopuksi, jotta kissa ei turhaudu ns. tyhjän jahtaamiseen
 - Tekemällä päivittäisiä muutoksia ympäristöön: uusia tähystys- ja piiloutumispaikkoja (paperipussit/-laatikot ym.), rullaa matto tunneliksi
 - Piilottamalla ruokaa ympäri asuntoa
 - Auttamalla kissaa laajentamaan reviiriään: taluta sitä rappukäytävässä tai ulkoile sen kanssa
 - Kun kissa jää yksin, laita luontodokumentteja, F1-kilpailuja tai jääkiekkopelejä pyörimään televisioon/tietokoneelle, tai esim. YouTubesta linnunääniä taustalle
- Lisää juomista
 - Anna märkää purkkiruokaa, jos kissa sitä syö.
 - Älä paastota kissaa opettaessasi sitä märeille ruoalle, ja muista tehdä ruokavalion muutokset vähitellen (liukuvasti noin 2 viikon aikana)
 - Kaikki kissat eivät pidä märkäruoasta
 - Laita erilaisia juomakuppeja ympäri taloa (lasisia, metallisia, keraamisia, eri mallisia, jne.): kissat useasti juovat ohimennen, mikäli kulkureitillä on vesiastia
 - Täytä osa juomakupeista äärimmilleen ja jätä osa puolilleen
 - Käytä vesijohtovettä, seisonutta vettä, lähdevettä tai sadevettä, ja selvitä mikä kissallesi on paras yhdistelmä.
 - Tee maistuvia jääpaloja: laita jääpalamuotteihin suolatonta kala-, kana- tai lihalientä ja pakasta niitä. Laita yksi pala joka päivä kissasi juomakuppiin.
 - Tee makuvesiä: Lisää pieniä ruoanpaloja vesikuppiin.
 - Hanki vesipumpullinen, juoksevan veden juoma-automaatti: juoksevan veden ääni houkuttaa juomaan.
- Hoida kipu heti
 - Kissat ovat mestareita piilottamaan kipunsa. Jos havaitset kissasi käyttäytymisessä pieniäkin muutoksia, se voi olla merkki kivusta.
 - Opettele tuntemaan kissasi käytös.
 - Saat ohjeita ja kipulääkeresepin hoitavalta eläinlääkäriltä.
 - Noudata lääkkeiden annettuja annosteluohjeita.